

VAMK

– energisesti
vastuullista arkea!

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma 2021–2022

Esipuhe

Vaasan ammattikorkeakoulun ensimmäinen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma on tehty jo vuonna 2011. Siitä on kymmenen vuotta aikaa. Kymmenen vuoden aikana kestävän kehityksen ja vastuullisuuden kysymykset ovat vain ajankohtaistuneet.

Sitoudumme ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston, Arene ry:n kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmaan. Tässä ohjelmassa otamme kantaa niihin lupauksiin ja toimenpiteisiin, joihin me Vaasan ammattikorkeakoulussa erityisesti panostamme.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat meille keskeisiä teemoja. Koulutuksemme ja TKI-työmme ovat ratkaisemassa aktiivisesti näitä haasteita. Haluamme koko yhteisömme osallistuvan omasta roolistaan käsin kestävämmän maailman rakentamiseen. Emme voi jättää haasteita seuraavan sukupolven ratkaistavaksi vaan näihin kysymyksiin on tartuttava nyt.

Opiskelijat ja sidosryhmät, kumppanit, haluamme, että voitte luottaa siihen, että yhteistyömme rakentuu kestävään ja vastuulliseen näkemykseen ja toimintatapaan.

Olemme matkalla. Sen kaikki tunnistamme. Tämä ohjelma on iso askel kohti julkilausuttua tahtotilaa. Päivitämme ohjelman vuosittain. Rakennetaan yhdessä kestävä tulevaisuus.

Kati Komulainen

REHTORI, TOIMITUSJOHTAJA

Johdanto

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene on marraskuussa 2020 julkaissut Kestävä ja vastuullinen ammattikorkeakoulu – ammattikorkeakoulujen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelman, joka nojaa YK:n Agenda 2030 –linjauksiin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kestävä kehityksen linjauksiin. Ammattikorkeakoulujen yhteistä kestävä kehityksen ja vastuullisuuden kehitystyö jatkuu. VAMK osallistuu työhön aktiivisesti tuoden mukanaan vahvaa osaamista erityisesti hiilijalanjälkilaskennan osalta.

Vaasassa, Pohjoismaiden energiapääkaupungissa sijaitsee pohjoismaiden suurin energiateknologian klusteri EnergyVaasa. Tavoitteena on kehittää kestäviä teknologiaratkaisuja, jotka auttavat vähentämään päästöjä ja säästämään energiaa maailmanlaajuisella mittakaavalla. Tästä juontuvat luontevasti Vaasan kaupungin Hiilineutraali Vaasa 202X -energia- ja ilmasto-ohjelman kunnianhimoiset tavoitteet ja siitä johdetut strategiset tavoitteet koskien kaikkia kaupunkikonsernin

toimijoita, VAMK mukaan lukien. VAMKilla on keskeinen rooli energiaekosysteemin toimijana ja ilmasto- ja energiaohjelman toteuttajana. VAMKin strategisena tavoitteena olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Osana alueellista vaikuttavuuttamme missionamme on luoda keskeisille työelämän toimijoille kilpailuetua valmentamalla tulevaisuuden osaajia ja tuottamalla edelläkävää näkemystä. Kestävyys ja vastuullisuus läpileikkavaatkin strategiamme ja kaiken toimintamme.

VAMKissa ensimmäinen kestävä kehityksen ohjelma on tehty jo vuonna 2011. Linjassa kansalliseen kehitykseen on tehty systemaattisen laajasti toimenpiteitä kestävä tulevaisuuden puolesta. Tärkeimpiä hiilijalanjälkeä pienentäneitä tekoja ovat olleet siirtyminen päästöttömästi tuotettuihin kaukolämpö- ja sähkösopimuksiin, sekä yhteiskäytössä olevien autojen vaihto kaasuautoihin. Myös talotekniikkaa on optimoitu energian säästämiseksi.

Nyt laadittava VAMKin kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma on siis järjestyksessään

toinen. Ohjelma on luotu yhteistyössä henkilöstön kanssa. Ohjelma on dynaaminen, vuosittain päivitettävä dokumentti, jolla ohjataan kestävä kehityksen ja vastuullisuuden edistämistä VAMKissa. Ohjelmaan nostetaan vuosittain uusia tavoitteita siten, että työ kestävämmän tulevaisuuden puolesta on jatkuvaa – kuitenkin siten, että kehitystoimia tehdään askel kerrallaan. Seuraamme tässä ohjelmassa esitettyjen tavoitteiden toteutumista, ja raportoimme tehdyistä toiminnoista tavoitteiden edistämiseksi vuosittain vuosikertomukssamme.

Viestimme kestävyysohjelman teemoista säännöllisesti sekä sisäisesti että ulkoisesti sosiaalisen median, uutisten ja mediatiedotteiden kautta. Kestävä kehitys on viestintästrategiamme mukaisesti yksi mediaviestinnän olennaisia kärkiämme. Tulemme ensi vuoden viestinnässä huomioimaan sisältönostoja kestävä kehityksen teemoista, muun muassa tammikuussa ulkoisen viestinnän yleisteemana on kestävä kehitys.

Vastuullisuus tarkoittaa vastuuta yrityksen sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristövaikutuksista.

Kestävä kehitys on kehitystä, joka tyydyttää nykyisen yhteiskunnan tarpeet tekemättä myönnytyksiä tulevien sukupolvien kustannuksella. Tähän päästään niin, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Kestävä kehityksen lähtökohtana on huoli ihmisten välisestä eriarvoisuudesta ja elämän perustan muodostavien ekosysteemien elinvoimaisuuden ehtymisestä.

Työryhmä: Sanna Torkko, Leena Vilkkunen, Marja-Riitta Vest, Asseri Laitinen, Hilikka Korpi, Taina Kyrölähti-Bertell, Eva Sundell, Ulrika Palmberg, Miia Leinonen

Käsitelty johtoryhmässä 8.12.2021

Koulutamme vastuullisia osaajia
työelämän tarpeisiin

Tuotamme ratkaisuja
kestävyys-haasteisiin TKI-
toiminnallemme ja edistämme
älykäästä ja kestävää kehitystä

Sympaattisuus
on vastuullisuutta –
huolehdimme
toisistamme!

Elämme
vastuullista arkea

Hiilijalanjälkemme

Vastuullisuus- lupauksemme

Luomme ja kehitämme jatkuvasti innovatiivisia ratkaisuja
kestävämmän tulevaisuuden puolesta yhteistyössä
laajan kumppaniverkostomme kanssa paikallisesti,
alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Koulutamme vastuullisia osaajia työelämän tarpeisiin

Tavoitteemme

- Tunnistamme vastuumme kestävän kehityksen ja vastuullisuuden edistäjinä
- Koulutuksemme tuottaa osaajia, jotka edistävät kestävää kehitystä työelämässä ja yhteiskunnassa tiedon, taidon ja asenteiden avulla
- Koko henkilöstölle ja VAMKista valmistuneella on perustiedot kestävästä kehityksestä ja ymmärrys kestävän kehityksen piirteistä omalla alallaan
- Edistämme korkeakoulutuksen saavutettavuutta ja esteettömyyttä

Toimenpiteemme

- Tarjoamme ja markkinoimme henkilöstöllemme kestävän kehityksen opetuspaketin (2–3 op) tai muuta koulutusta kestävän kehityksen osa-alueista.
- Liitämme kestävä kehityksen, kiertotalouden ja/tai hiilineutraaliuden kaikkiin opetussuunnitelmiin
- Tarjoamme jatkuvan oppimisen opinto-kokonaisuuksia teemasta alueen yritysten hyödynnettäväksi.
- Varmistamme, että koulutuksemme on saavutettavaa opiskelijan lähtökohdista riippumatta.
- Mahdollistamme vastuullisen sijoittamisen osaamista opiskelijoille

VASTUULLISUUSLUPAUS 1 2 3 4 5

Tuotamme ratkaisuja kestävyys- haasteisiin TKI- toiminnallemme ja edistämme älykästä ja kestävää kehitystä

Tavoitteemme

- Vaikutamme kestävän, älykkään ja vastuullisen yhteiskunnan kehittymiseen opetukseen kiinteästi integroidun TKI-toimintamme myötä toimintaympäristömme muutokset dynaamisesti huomioiden.
- Edistämme tavoitteellista ja koordinoitua kestävän ja vastuullisen TKI-toiminnan yhteiskehittämistä koulutusorganisaatioiden, elinkeinoelämän, julkisen ja kolmannen sektorin kanssa kansalaiset vahvasti osallistaen, avoimuutta ja läpinäkyvyyttä korostaen.
- Kehitämme ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti kestävän ja vastuullisen TKI-toimintaamme liittyen tiedolla johtamistamme, ennakoivaa otettamme ja seurantaamme.

Toimenpiteemme

- Edistämme kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta integroimalla opetusta (opettajat ja opiskelijat) ilmiölähtöisesti mukaan rajat ylittävään ja verkostoituneeseen TKI-toimintaan. Mahdollistamme osaamisen vahvistamisen myötä opetuksen laadun ja ajanmukaisuuden kehittymisen ja edelleen opiskelijoiden työelämävalmiuksien vahvistumisen kestävän ja vastuullisen työelämän tarpeet huomioiden.
- Toimimme aktiivisesti ja luontevasti yhteistyössä niin alueellisissa, kansallisissa kuin kansainvälisissä verkostoissa EU:n ja kansallisten kestävyys ja vastuullisuustavoitteiden toteuttamiseksi. Kokeilemme ja konseptoimme ennakkoluulottomasti uutta ja mahdollistamme uudenlaisen osallisuuden.
- Kehitämme tietojohdamistamme, tiedon tuotantoa, megatrendien seuranta ja ennakoivaa työskentelyä ja otamme käyttöön yhteisesti laaditun kriteeristön, joiden avulla suunnittelemme, toteutamme, arvioimme ja kehitämme kestävästä ja vastuullista TKI-toimintaamme. Kerromme avoimesti ja ymmärrettävästi toiminnastamme ja tuloksistamme yhteiskunnan kehitykseen eri tavoin laajasti vaikuttaen ja osallistuen.

Elämme vastuullista arkea

Tavoitteemme

- Jokainen VAMK-yhteisöön kuuluva ottaa arjessaan vastuun valinnoistaan
- Tuemme ja mahdollistamme henkilöstömme ja opiskelijamme tekemään kestäviä valintoja
- Taloutemme ja sijoitustoimintamme tähtää kestävään kehitykseen
- Taloushallintomme tukee muuta organisaatiota kestävässä kehityksessä ja vastuullisuudessa – varmistaen prosesseilla tahtotilan

Toimenpiteemme

- Mahdollistamme hallinto- ja tukipalveluhenkilöstöllämme etä- ja monipaikkatyön Monimuotoiseen opetukseen kannustetaan. Pyrimme osallistumaan kokouksiin ja koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan etänä ja siten vältämme turhaa matkustamista
- Mahdollistamme vähäpäästöisen liikkumisen ja tuemme kestävämpää työmatkaliikennettä
- Sijoituspolitiikassamme toteamme noudattavamme sijoitustoiminnassa YK:n hyväksymiä vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteita (UN Principles of responsible Investments.) Uusiutuvat energialähteet ja tuulivoima on osa Vaasan ammattikorkeakoulun sijoitusportfoliota
- Kartoitamme mahdollisuuksia rakentaa kampukselle uusiutuvan energian ratkaisuja, joita voisi hyödyntää myös opetuskäytössä
- Hyödynnämme maksimaalisesti kampuksen talotekniikkaa lämmitystä ja ilmanvaihtoa optimoimalla
- Tehostamme jätelajittelua kampuksella
- Vähennämme hankintoihin liittyviä päästöjä suosimalla vähäpäästöisiä tai päästöttömiä hankintoja ja palveluita sekä kiertotalousmallia hyödyntämällä

VASTUULLISUUSLUPAUS ① ② ③ ④ ⑤

Sympaattisuus on vastuullisuutta – huolehdimme toisistamme!

Tavoitteemme

- Meitä on helppo lähestyä ja luotamme ja kunnioitamme jokaista ihmisenä sekä toimimme joukkueena
- Tuemme sekä henkilöstöämme ja opiskelijoiden hyvinvointia
- Kehitämme johtamista ja työyhteisötaitoja siten, että henkilöstön motivaatio, osaaminen ja työkyky vahvistuvat.
- Työnantajana VAMK toimii taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti vastuullisesti.
- Tarjoamme henkilöstöllemme mahdollisuutta päivittää osaamistaan kumppaniverkoston kautta
- Kuuntelemme opiskelijoiden tarpeita ja osallistamme opiskelijoita päätöksentekoon

Toimenpiteemme

- Toimimme arvojemme mukaisesti ja saatamme eettisen toimintaohjeiston osaksi arjen toimintaa
- Toimimme ja viestimme avoimesti ja läpinäkyvästi toiminnastamme
- Osana arkeamme puutumme tarvittaessa varhaisessa vaiheessa työkykyriskeihin varhaisen välittämisen mallin mukaisesti
- Panostamme opiskelijoiden ohjaukseen ja hyvinvointiin
- Kutsumme opiskelijat mukaan työryhmiin ja päätöksentekoeleimiin. Teemme tiiviisti yhteistyötä opiskelijakunta VAMOKin kanssa

Hiilijalanjälkemme

Tavoitteemme

- Tavoitteemme on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä
- Keskitymme vuosittain Arenen eri vuosille määrittämien painopistepäästölähteiden pienentämiseen

Toimenpiteemme

- Hiilijalanjälkemme lasketaan vuosittain Arenen laskentamallin mukaisesti.
- Olemme mukana laskentamallin kehittämisessä entistä kattavammaksi ja tarkemmaksi. Laskenta ei saa kuitenkaan viedä liikaa resursseja varsinaisilta konkreettisilta päästövähennystoimenpiteiltä ja niiden suunnittelulta.
- Organisaatiomme hiilijalanjälkilaskentaa automatisoidaan. Tämä tapahtuu osittain sitä mukaa, kun markkinoilla tarjolla olevat järjestelmät sen sallivat tinkimättä kuitenkaan laskennan tarkkuudesta.
- Toimintaohjeissamme huomioimme päästövähennystoimenpiteet

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

VAMKofficial

VAMKtweets

Vaasan ammattikorkeakoulu

vamk.fi